

מאורות אל העבר

יג אב תשד | 02/08/1944

צוענים בפולין מובלים להשמדה-קרדיט: מאת Bundesarchiv, R ויקפדיה

מפת עולם

השמדת הצוענים

בניגוד למדיניות הפתרון הסופי שביקשה להכחיד את העם היהודי עד היהודי האחרון, המדיניות הנאצית כלפי הצוענים לא הייתה עקבית. העובדה ששבטי הצוענים זוהו כקבוצה ארית, אך כזו שכבר מאות רבות של שנים נמצאת בשולי הסדר החברתי, גרמה לנאצים לסווג את הצוענים לקבוצות. חלקם (שבטי סנטי) נותרו ללא פגע ואף הורשו לשרת בצבא, ואילו מאות אלפים אחרים (בעיקר משבטי רומה) נידונו לבידוד, להגליה ולבסוף להשמדה. מספרם של הצוענים שהושמדו אינו ברור, אולם ידוע כי רבים מהם נרצחו בידי כוחות הס"ס ברחבי רוסיה. אחרים רוכזו יחד עם היהודים בגטאות פולין, והיו שנאספו והוצאו להורג במחנות ריכוז בידי השלטונות הפשיסטים בהונגריה ובקרואטיה. אלפים רבים הובלו מרחבי אירופה לאושוויץ, שם סבלו מרעב, מרדיפות ממחלות ואף מניסויים רפואיים שנערכו בהם בידי ד"ר מנגלה הידוע לשמצה. ביום י"ג באב תש"ד (2.8.1944) הקיפו כוחות ס"ס את מחנה המשפחות הצועניות באושוויץ, ושלחו את כל אלפי היושבים בו לתאי הגזים. אחרי המלחמה, הפך תאריך זה ליום הזיכרון להשמדת הצוענים בידי המשטר הנאצי.